UNIVERSITETET I BERGEN

Det juridiske fakultet

Til Studieutvalget **Sak 19/11-12**

Fra Studieseksjonen
(kjeso/niøs/knt)

ÅRSRAPPORT FOR UTDANNING 2011

1. Innledning

Det følgende er en redegjørelse for status for årsplanen for 2011. Årsplanen for 2011 er i noen grad en videreføring av planen for 2010, men først og fremst et steg på veien for å gjennomføre fakultetets strategi for 2011-2015. I løpet av 2011 har fakultetet kommet langt med hensyn til å realisere målene og tiltakene i den gjeldende årsplanen. Likevel er det viktig å fortsatt holde intensiteten oppe for videreføring i en ambisiøs plan for 2012.

2. Overordnet og langsiktig mål

Det fremgår av strategiplanen for 2011-2015 at metode, rettsvitenskap, etikk og verdier skal være en felles overbygning for studiet. I årsplanen for undervisning for 2011, understrekes det at gjennomføringen av års- og strategiplanenes hovedmål i stor grad er avhengig av innsatsen til de kursansvarlige og andre undervisere, i tillegg til samarbeid med ledelse og studieseksjon.

2.1. Personellmessig engasjement

Våren 2011 ble det derfor (i samsvar med årsplanen) invitert til et felles møte med kursansvarlige på 1. – 4. studieår for å diskutere hva strategiplanen og årsplanen innebærer for studieprogrammet ved Det juridiske fakultet i Bergen, og hvordan hvert enkelt kurs skal tilpasse seg de overordnete mål for masterstudiet i rettsvitenskap. Det ble deretter avholdt studieårsmøter for de enkelte studieårene i studieprogrammet, der det ble diskutert særlige utfordringer og muligheter for de respektive studieår.
For å sikre innspill fra alle relevante har både kursansvarlige, undervisningsdekan, leder for studieseksjonen, gruppeleder for studieadministrasjon, studieårsansvarlige og Juridisk studentutvalgs studieårskontakter deltatt på de nevnte møtene. Dette har vært svært positive møter med gode ideer og engasjerte kursansvarlige som vil noe med sine respektive kurs. Inntrykket etter møtene er for øvrig at det i stor grad er tale om å uttrykke, synliggjøre og videreutvikle elementene som allerede finnes i kursene for å oppnå fakultetets mål for undervisningen. I tillegg til den overordnete diskusjonen kom det frem flere konkrete og gode ideer i møtene som vil komme til nytte i det videre arbeidet med årsplanen og arbeidet med å forbedre studiekvaliteten.

Høsten 2011 var det opprinnelig planlagt tilsvarende fellesmøter med de kursansvarlige for spesialemnene. På grunn av vakanser i studieadministrasjonen må dette arbeidet utsettes til 2012.

2.2. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning

Introduksjonen av Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høgre utdanning var også en del av tematikken for møtene med de kursansvarlige.[1] Ved utgangen av 2012 skal læringsutbyttet for programmet være revidert iht. rammeverket. En slik revisjon vil måtte gjenspeile seg i læringsutbyttene for samtlige emner i programmet. For at implementeringen skal integreres i kursene som helhet – dvs. være en del av kursenes innhold og struktur, og både i undervisnings- og evalueringsformene – er det viktig at endringene gjøres gradvis og med tanke på fakultetets overordnete og langsiktige mål:

> "Å gi studentene kunnskap, ferdigheter og kompetanse innenfor juridisk metode, rettsvitenskap, etikk og verdier blir dermed et overordnet mål for studieprogrammet, både i 2011 og i kommende år."[2]

Som en innledning til denne prosessen, er det i etterkant av studieårsmøtene sendt noe informasjon per e-post til kursansvarlige på 1.- 4. studieår. Kursansvarlige har i tillegg blitt bedt om å komme med innspill til forventet læringsutbytte på programnivå.

2.3. Konkret tiltak: Studieseminar

Som en oppfølging av studieårsmøtene har dekanatet invitert fast ansatte vitenskapelige, studieutvalget, studieseksjonen, programsensorene, og representanter fra JSU til et to dagers studieseminar, som avholdes 3. og 4. januar 2012. Her er det lagt opp til at diskusjonene på studieårsmøtene i juni 2011 skal videreføres. Strategiplanens ambisjoner og utfordringer for studiet samt fremdriftsplan for videre implementering av det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket i studiet vil være sentralt. Videre vil det fokuseres på student- og arbeidslivsperspektiver og for å få innblikk i disse er også eksterne innledere[3] invitert. I kjølvannet av dette seminaret vil dekanen nedsette en arbeidsgruppe som skal utarbeide forslag til ny læringsutbyttebeskrivelse på programnivå. Se for øvrig årsplan for 2012.

2.4. Konkret tiltak: Wiki-side

Høsten 2011 ble det opprettet en egen wikiside med ytterligere og mer detaljert informasjon om fakultetets utdanningsstrategi og arbeid med kvalifikasjonsrammeverk og læringsutbytte. Denne siden finnes på https://wikihost.uib.no/jurwiki/index.php/Hovedside.

2.5. Konkret tiltak: JUS134 Rettshistorie og komparativ rett

2.5.1. Forskningsbasert undervisning

Den allerede positive utviklingen fra 2010 når det gjelder fokus på metode, rettsvitenskap, etikk og verdier har fortsatt i 2011. I kurset JUS134 Rettshistorie og komparativ rett har kursansvarlig Jørn Øyrehagen Sunde videreført prosjektet med å implementere forskningsbasert undervisning i studieordningens eksisterende struktur. Kursansvarlig Sunde ble våren 2011 honorert med studentenes foreleserpris for andre år på rad.

2.5.2. Ny vurderingsform

JUS134 Rettshistorie og komparativ rett fikk våren 2011 ny vurderingsform – hjemmeeksamen – som et ledd i å kunne ivareta fokus på perspektiv og kritisk refleksjon. Endringen ivaretar også hensyn

[1] http://www.uib.no/studiekvalitet/studieprogram-grader/kvalifikasjonsrammeverket
[2] Årsplan 2011: http://www.uib.no/jur/om-fakultetet/utredninger-planer-og-rapporter/aarsplan-2011
[3] Viserektor for utdanning ved UiB, Kuvvet Atakan, visedekan for utdanning ved SV, Olaf Smedal, visedekan for utdanning og internasjonalisering ved HF, Jan Oldervoll, seksjonsleder i Konkurransetilsynets markedsavdeling Karin Stakkestad Laastad, tidligere student Anja Mathiesen

som ble påpekt i sakkyndigrapporten fra NOKUT i 2008, der man etterlyste mer varierte prøvingsformer.

Denne eksamensformen skal evalueres etter andre, eventuelt tredje gangs gjennomføring av eksamen[4]. Den (uformelle) tilbakemeldingen man til nå har fått fra studentene indikerer at studentene er fornøyd med den nevnte omleggingen. Eksamenens varighet har imidlertid vært diskutert[5], da en del av studentene ser ut til å mene at to døgn til å løse eksamensoppgaven blir noe knapt. På den andre siden har det blitt argumentert med at man nesten uansett varighet vil komme til å få det travelt i eksamenssituasjonen.

2.6. Øvrige tiltak og oppfølging av tidligere tiltak

2.6.1. Metode, rettsvitenskap, etikk og verdier – for gamle og nye studenter

Forelesningene for de som skal skrive masteroppgave har fortsatt og blitt videreutviklet i samme spor som ble etablert i 2010 når det gjelder metode, rettsvitenskap, etikk og verdier.

Fakultetet videreførte – og videreutviklet – også *opplæringen av nye arbeidsgruppeledere* fra høsten 2010 til høsten 2011 innenfor den samme rammen. Det samme gjelder forelesningene for de nye studentene. Nytt av året var en forelesning i regi av Studentsamskipnaden sammen med prodekan for undervisning som fikk veldig gode tilbakemeldinger.

2.6.2. JUS133 Rettskilde- og metodelære

Dette kurset gjennomgikk våren 2011 en omstrukturering i faglig innhold for i større grad å kunne ivareta de overordnete og langsiktige målene for undervisningen som strategi- og årsplanene angir. Det har blitt lagt særlig vekt på spenningen mellom den rettsvitenskapelige og den mer pragmatiske tilnærmingen til juridiske metode, og på understrekningen av den enkelte rettsanvenders selvstendige valg og vurderinger i rettsanvendelsesprosessen. I begge henseender har de etiske aspektene vært i fokus. Emnebeskrivelsen for JUS133 er forsøkt endret i tråd med kvalifikasjonsrammeverket og i tråd med de innholdsmessige endringene på kurset, men som for andre kurs på studieprogrammet vil det måtte skje en fortløpende klargjøring og videreutvikling av emnebeskrivelsen for at den skal være så dekkende som mulig i forhold til kursets ambisjoner.

2.7. Strukturelt tiltak: Studieplan og reglement

Våren 2011 ble det lagt ned et betydelig arbeide med å skille daværende studieplan i et eget fakultetsstudiereglement og egen studieplan i henhold til UiB sin vedtatte mal. Fakultetsstyret vedtok ny studieplan og nytt reglement i møte den 16. juni 2011.

2.7.1. Gjentak av bestått eksamen

I arbeidet med studieplan og reglement ble det også satt fokus på studentenes frivillige gjentak av allerede beståtte eksamener. På oppfordring av fakultetsstyret nedsatte dekanen høsten 2011 en arbeidsgruppe som skulle utrede omfanget av dette videre og se på potensielle mottiltak. Arbeidsgruppens forslag om innføring av en gjentakskvote på 4 forsøk totalt på 1. – 4. studieår ble vedtatt av fakultetsstyret 13. desember 2011. Iverksettingen blir 1.1.2013.

[4] Fra vedtak i SU, 8. mars 2011: «Dette er en prøveordning fra og med vårsemesteret 2011, og begrenses til dette ene kurset. (…)Det forutsettes videre at ordningen evalueres etter to til tre år.» http://www.uib.no/filearchive/su-kun-protokoll-2011-0803-endelig.pdf

[5] Bl.a. i SU den 8. mars 2011. Se for øvrig kursrapport fra kursansvarlig Jørn Øyrehagen Sunde: http://www.uib.no/filearchive/portfolio1_1.pdf

3. Indre sammenheng og progresjon

3.1. Nye samarbeidsformer

I studieårsmøtet for 3. studieår ble det referert konkrete planer om å ”bytte” forelesere på to suksessive kurs for å skape sammenheng og kontinuitet i kursene: Jørn Øyrehagen Sunde foreleser i JUS133 Rettskilde- og metodelære, Knut Martin Tande i JUS134 Rettshistorie og komparativ rett våren 2012. Det kom også forslag om for eksempel å gi kursansvarlig for JUS134 eksempler på oppgaver fra JUS131 Kontraktsrett II og JUS132 Pengekravsrett for å skape en sterkere indre sammenheng på 3. studieår.

3.2. Videre arbeid

I etterkant av studieårsmøtene har de kursansvarlige blitt bedt om å beskrive de forkunnskaper de anser nødvendige og/eller ønskelige for studenter som starter på de respektive kurs. Det gjelder forkunnskaper i dogmatisk jus så vel som metode og øvrig kompetanse og ferdigheter. Tilbakemeldingene herfra vil kunne være med i det videre arbeidet med å skape indre sammenheng mellom kursene – men også å sikre progresjonen fra kurs til kurs. Det vil også sikre at ikke nødvendige elementer av kunnskaper, ferdigheter og kompetanse faller mellom stoler, men faktisk overvåkes gjennom programmet.

3.3. Ansvarliggjøring av tredjeårsstudentene

Fra og med høsten 2011 var de selvstyrte arbeidsgruppene på 3. studieår ikke lenger obligatoriske. Studentene må nå i større grad selv ta ansvar for forberedelsene til oppgaveskriving, kommentering og storgruppesamlinger– noe som kan sees som en naturlig progresjon i arbeidsmåtene på den delen av studiet som vil tilsvare en bachelorgrad ved andre studier.

> Som en service til studentene har fakultetet reservert rom til private kollokviegrupper som studentene kan booke i Infosenteret. For å sikre at alle studenter skal ha mulighet til å delta i kollokvier, har fakultetet opprettet frivillige kollokviegrupper som studentene melder seg på etter ønske og behov. Opplegget her er at fakultetet besørger gruppeorganisering, rom og møtetider, men gruppene er ellers selvstyrte. De foreløpige tilbakemeldingene fra studentene[6] er at «de frivillige kollokviene brukes aktivt av flere studenter, og er nyttige for studenter som tilhører mindre aktive virtuelle grupper». Denne ordningen vil evalueres ved studieårets slutt i 2012.

3.4. Studieårsmøtene opprettholdes

Etter gode erfaringer med studieårsmøter våren 2011, er det all grunn til å fortsette med møter som sikrer sammenheng og gradvis utvikling i hvert enkelt kurs på studieprogrammet – og mellom kursene på det enkelte studieår. For å sikre sammenheng og progresjon mellom studieårene, og for å gi de kursansvarlige supplerende perspektiver med hensyn til utfordringene, er det viktig at studieseksjon, studenter og ledelse fortsetter å delta på disse møtene.

4. Forskningsbasert undervisning

I årsplanen defineres forskningsbasert undervisning slik:

> ”(…) [Med forskningsbasert undervisning] menes undervisning som gjennomføres av personer som selv har forskningskompetanse, som baserer undervisningen på de seneste forskningsresultatene, og som formidler kunnskap om vitenskapelig analyse gjennom sin

[6] Jf. referat fra referansegruppemøte, JUS131 Kontraktsrett II, 27.9.11

undervisning. Forskningsbasert undervisning innebærer også at studentene skriver, diskuterer og kommenterer oppgaver i samsvar med vitenskapelige idealer, og at pensum og eksamen er tilpasset fokuset på det forskningsbaserte."

Dette var ett av temaene for studieårsmøtene våren 2011. Det kom frem at det foreligger planer om å gjøre en del grep når det gjelder forelesningene i JUS241 Strafferett og JUS242 Rettergang, blant annet det å bruke tematikk fra doktoravhandlinger og forskningsprosjekter i undervisningssammenheng. Det kom også innspill i studieårsmøtene om at JSUs faglunsjer i større grad bør ha tema som er litt mer på siden av kjerneområdet i de enkelte kursene. For eksempel vil det kunne gi større perspektiver dersom en får stipendiater til å snakke om forskningsprosjektene sine.

5. Undervisnings- og forskningsteam

I studieårsmøtene ble ideen bak strategiplanens tiltak knyttet til opprettelse av kombinerte undervisnings- og forskningsteam for å oppnå stordriftsfordeler i forhold til undervisning og forskning, både redegjort for og diskutert. Mange kursansvarlige er positive til slike team, og en del mulige undervisnings- og forskningsteam ble skissert innenfor og på tvers av studieårene. Det vil bli opp til hver enkelt kursansvarlig – med støtte fra ledelse og administrasjon – å etablere slike team ut fra behov og mulighet. Foreløpig er det begrensede antallet fast ansatte en vesentlig begrensning når det gjelder fullt ut å realisere planene om kombinerte forsknings- og undervisningsteam. Som et incitament til videre utvikling, vil fakultetsledelsen vurdere hvilke belønningsordninger som kan etableres for de fagmiljøene som lykkes i å etablere slike team.

6. Kvalitetsforbedrende tiltak og evaluering

6.1. Kvalitetsforbedrende tiltak

I årsplanen for 2011 nevnes det at det er behov for andre særlige tiltak utover de mer overordnete som angis i punktene ovenfor. Det gjelder bl.a. kommentering av kursoppgaver, innhold og omfang av kursoppgaver, gjennomføring av storgrupper m.m.

I studieårsmøtene ble slike kvalitetshevende tiltak diskutert, og det kom frem flere konkrete forslag.

6.1.1. Nivåkontroll på obligatorisk kursoppgave:

Høsten 2010 ble det innført en ny praksis i forbindelse med obligatorisk kursoppgave: oppgaveretterne skal nå ha rettet minimum ti oppgaver innen en uke etter leveringsfristen, slik at kursansvarlig kan gå inn og foreta en forenklet nivåkontroll. I studieårsmøtene ble det foreslått at det legges ut melding til studentene på Mi Side om at den kursansvarlige har sjekket nivå på kommentering av kursoppgaven, og heretter også sende ut tilsvarende melding til oppgaveretterne. Praksisen med nivåkontroll på obligatorisk kursoppgave er videreført høsten 2011, og studentene blir informert om denne nivåkontrollen via melding i Mi Side på samme tidspunkt som de får besvarelsene sine i retur.

Det kom i løpet av studieårsmøtene også forslag om at kursansvarlige bør sende ut eksempler på kommenterte oppgaver til oppgaveretterne av den obligatoriske kursoppgaven, slik at de har en standard å forholde seg til. Dette har ikke blitt innført som en generell standard for obligatorisk kursoppgave[7], men er nok ikke avgjørende i forhold til kvaliteten på kommenteringen i og med at nivåkontrollen kan sies å ha noenlunde samme funksjon.

[7] Men har vært gjort i kurset JUS111 Forvaltningsrett I

6.1.2. Teorioppgaver i arbeidsgruppene

Når det gjelder arbeidsoppgaver, ble det bl.a. foreslått å introdusere teorioppgaver allerede fra 1. studieår. Allerede tidlige på høsten, under ex.fac-kurset, ble studentene gitt teorioppgaver. Det ble også gitt teorioppgaver på JUS111 Forvaltningsrett I; blant annet var obligatorisk kursoppgave av teoretisk art. Den foreløpige tilbakemeldingen fra studentene[8] ser ut til å være positiv, men de ønsker seg mer veiledning om skriving av denne typen oppgaver.

6.1.3. Eksplisitte forventninger til studentene

De kursansvarliges forventning til studentenes aktive deltakelse i storgruppene ble også drøftet. Det var generell enighet om at en klargjøring av forventninger til studentene i begynnelsen av hvert kurs vil gi rom for å legge ned relativt strenge krav utover i kurset.

6.1.4. Integrering av internasjonale perspektiver

I studieårsmøtene ble mulighetene for å innføre internasjonale perspektiver i det enkelte kurs diskutert. Det varierer i hvilken grad de ulike emnene naturlig kan gi rom for å behandle internasjonale problemstillinger, men det ser ut til at samtlige kurs skal kunne innlemme noe. Det ble bl.a. foreslått å lage arbeids- og kursoppgaver der det i besvarelsen av oppgavene er mulig, men ikke *nødvendig*, å trekke inn et internasjonalt perspektiv. Det internasjonale perspektivet vil således være noe som kan heve kvalitets- og karakternivået på besvarelsene. Det kom også frem at det begrensede antall pensumsider gjør det vanskeligere å trekke inn det internasjonale perspektivet siden kursansvarlig da i noen tilfeller må velge ut annen relevant litteratur.

> For å introdusere studentene for jus-fagets internasjonale aspekt allerede fra første stund foreleste professor Jan Fridthjof Bernt på høstsemesteret 2011 om internasjonal rett på ex.fac. Tilbakemeldingene fra studentene på denne forelesningen var, som beskrevet i kursansvarlig Ragna Aarlis sluttrapport fra kurset, gode.[9]

6.1.5. Kvalitetsprosjekter; sikre og utvikle studiekvalitet

Studieseksjonen ser på flere alternative områder der det kan være aktuelt å søke om prosjektmidler for å øke studiekvaliteten. Dette gjelder bl.a. midler til evaluering for å kvalitetssikre fakultetets nåværende ordninger, men også midler til utviklingsprosjekter. For å sikre kvaliteten på studentenes skrivearbeid, hadde det for eksempel vært ønskelig å gi et tilbud om skrivekurs.

6.1.6. Rekruttering til sensorkorpset

Fakultetet har videreført praksisen med å rekruttere sensorer fra tidligere studenter som har vært arbeidsgruppeledere. Ferdige kandidater våren 2011 som var arbeidsgruppeledere for 2010/2011 er oppfordret til å søke om godkjenning som oppgaveretter/sensor.

> I løpet av året som har gått har vi mottatt (og godkjent) mange søknader om sensorgodkjenning fra nyslåtte jurister fra vårt eget fakultet, og flere av disse har tidligere vært ansatt hos oss som arbeidsgruppeledere. Dette er en udiskutabel fordel, i og med at fakultetet slik får eksterne krefter som er godt kjent med undervisningsopplegget og de tekniske løsninger som blir benyttet. Det skal også nevnes at det å knytte til seg tidligere studenter/arbeidsgruppeledere på et tidlig tidspunkt etter avsluttet utdanning kan være fordelaktig i den forstand at man slik kanskje kan øke rekrutteringen til vitenskapelige stillinger ved fakultetet.

6.1.7. Særskilt om tredje og fjerde studieår

I årsplanen fremkommer det at det fremdeles er særlige utfordringer på tredje og fjerde studieår. Fakultetet har våren 2011 sett på flere måter å heve kvaliteten på disse studieårene. Blant annet har

[8] I referansegruppemøtet den 12.1.12
[9] Denne kursrapporten vil bli behandlet i SU-møtet den 24.1.2012

en vurdert muligheten for å øke antallet tilbakemeldinger på arbeidsoppgaver for studenter på tredje studieår. Dette er tenkt gjennomført ved at tidligere arbeidsgruppeledere kommenterer arbeidsoppgavene på de enkelte kurs – i tillegg til storgruppelederne.

> Ordningen er fortsatt under utredning, og tidligere arbeidsgruppeledere har blitt kontaktet med det for øye å finne ut om noen av disse vil være interesserte i å bidra, dvs. kommentere arbeidsoppgaver. Responsen fra de forespurte har i stor grad vært positiv, og flere har også nevnt at dette er et viktig og positivt tiltak fra fakultetets side for å gi hyppigere tilbakemeldinger på det faglige arbeidet studentene legger ned. Den opprinnelige planen om at prosjektet skulle ha oppstart høsten 2011 måtte dessverre legges på is grunnet mange parallelle prosjekter på fakultetet og administrative vakanser. Studieadministrasjonen vil tidlig i vårsemesteret kontakte flere tidligere studenter i rekrutteringsøyemed, og fakultetet håper å kunne iverksette prøveprosjektet på kurset JUS133 Rettskilde og metodelære, med oppstart tidlig i mars 2012.
>
> *Særlig om arbeidsgrupper på tredje studieår*
>
> For å heve kvaliteten på gruppearbeidet og gi studentene på 3. studieår en god start nå som de obligatoriske arbeidsgruppene bortfalt holdt Tone Bergan, seniorrådgiver ved UiB sin Personal- og organisasjonsavdeling, en forelesning om gruppedynamikk og hvordan lykkes med selvstyrte kollokvier i starten av studieåret. I tillegg hadde prodekanen en kortere introduksjonsforelesning der forventninger til nivå, perspektiv og sammenhenger på 3. studieår ble avklart. Denne introduksjonsforelesningen kommer som et resultat av et innspill fra studieårsmøtet våren 2011. I kjølvannet av nevnte studieårsmøte ble det også vurdert å lage en egen veiledning for de frivillige arbeidsgruppene på 3. studieår, etter innspill fra arbeidsgruppeledere som gjennomførte eksamen i JUS329 Universitetspedagogisk rettleiing våren 2011.

Som nevnt under punkt 4 foreligger det planer om å gjøre noen grep i forhold til forelesningene på JUS241 Strafferett og JUS242 Rettergang for å gi ytterligere fokus på det forskningsbaserte og verdigrunnlaget i disse emnene. Det kom i løpet av møtet med de kursansvarlige for øvrig gode tilbakemeldinger fra studentrepresentanten på opplegget for 4. studieår.

Det kom også forslag fra de kursansvarlige på 4. studieår om å vurdere 6 timers eksamen. Kursene er relativt store – alle tre er 20 studiepoengs kurs – og de er alle på masterdelen av studieløpet og bør kanskje slik ha en eksamenslengde som i større grad gir rom for mer refleksjon i oppgavene. De kursansvarlige ble bedt om å sende sak med forslag til SU for uttalelse, deretter ev. sak til fakultetsstyret for avgjørelse.

6.1.8. Kvalitetskrav til skriftlige arbeider

Den løpende oppfølgingen av studentenes skriftlige arbeider utgjør en sentral del av kvalitetsarbeidet, både direkte og indirekte. Der det har blitt avdekket svakheter i studentenes forståelse av og for kravene til skriftlige arbeider, har dette blitt innarbeidet i informasjonen til studentene. ”Krav til skriftlige arbeider” er et sentralt dokument i denne sammenhengen, og det ble drøftet og revidert av SU i januar 2011.

6.1.9. Særskilt om godskriving av obligatoriske emner

Studieseksjonen har i samarbeid med prodekanen utarbeidet informasjon til studenter om godskriving av emner fra Oslo, Lillehammer Tromsø osv, i programmet/graden hos oss. Mange – og stadig flere – av disse studentene går direkte inn på 3. og 4. studieår. Høsten 2011 var det mer enn 50 studenter som fikk innpasset ekstern juridisk utdanning og som dermed startet direkte på 2., 3. eller 4. studieår.
Fakultetet anser det for viktig å informere/veilede disse studentene om hvordan studiet i Bergen særskilt vektlegger metode, rettsvitenskap, etikk og verdier, slik at deres videre studier ved fakultetet kvalitetsmessig skal være fullt på høyde med den standarden de øvrige studentene har tilegnet seg gjennom ett eller flere års studier i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet i Bergen.

6.1.10. Studentrekruttering

Studentrekruttering er ytterligere et moment i kvalitetssikringsarbeidet. Det overordnete målet er å rekruttere faglig sterke og høyt motiverte studenter til vårt fakultet. I mars ble SU orientert om tiltakene som ble satt i verk foran opptaket til inneværende studieår; disse omfatter brosjyrer, web-presentasjoner, deltakelse på utdanningsmesser samt skolebesøk. I høst hadde det juridiske fakultet ved Universitetet i Bergen 3,9 kvalifiserte førstevalgssøkere per studieplass; Oslo hadde henholdsvis 8,2 og 2,4 for høst- og våroppstart, mens Tromsø hadde 2.2.

6.2. Evaluering av studiet

I årsplanen står det at

> ”(…)det er viktig at en programevaluering er relevant, kan følges opp og bidrar til å øke kvaliteten på utdanningen”.

Studieseksjonen utarbeidet derfor en oversikt over hvilken evaluering av studiet som allerede er foretatt – og hva vi i tilfelle mangler svar på. Denne oversikten ble sendt til orientering og diskusjon i SU. Dekanen nedsatte høsten 2011 en arbeidsgruppe som skulle utarbeide et mandat for evaluering av studieprogrammet i 2012. Oversikten over eksisterende evalueringer inngår i arbeidsgruppens bakgrunnsmateriale.

Juridisk Studentutvalg fikk også tilsendt oversikt over evalueringer som er gjort av mastergradsstudiet og ble bedt om å utforme et notat der JSU redegjør for hva de mener er hensiktsmessig å evaluere – og hvorfor. Dette arbeidet ble også integrert i evalueringsmandat-arbeidsgruppen sitt arbeid, da JSU hadde to representanter i gruppen.

Fakultetet gjennomførte både høstsemesteret 2010 og vårsemesteret 2011 spørreundersøkelser om spesialemner med undervisning i de respektive semestrene. En samlet rapport for emnene våren 2011 ble forelagt SU i november 2011[10].

6.2.1. Ny evaluering av spesialemnene

I løpet av studieåret 2011/2012 skal alle spesialemnene evalueres med tanke på å ev. opprettholde eller legge ned emner.[11] Studieseksjonen har laget plan for oppfølging av dette arbeidet. SU vil bli forelagt resultater av diverse evalueringer, statistikk og rapporter som grunnlagsmateriale for vurderingen.

6.2.2. Evaluering av referansegruppeordningen

Evaluering av ordningen med referansegruppemøter var i utgangspunktet planlagt gjennomført våren 2011, men ble utsatt til høsten 2011. Å evaluere referansegruppeordningen fremstår som enda mer relevant etter at man gikk bort fra den obligatoriske arbeidsgruppeundervisningen på 3. studieår, i og med at man her ser en dramatisk nedgang i deltagere på møtene – helt nede i to representanter[12].

Evalueringen av referansegruppemøtene ble gjennomført høsten 2011, og deler av den endelige rapporten ble presentert på studieseminaret på Solstrand 3. – 4. januar 2012. Evalueringen vil bli forelagt studieutvalget i begynnelsen av 2012.

---

[10] Protokoll fra det aktuelle SU-møtet er foreløpig ikke tilgjengelig, men vil legges ut på http://www.uib.no/jur/om-fakultetet/styrer-og-utvalg-ved-det-juridiske-fakultet/studieutvalget/innkallinger-og-protokoller-2011-2012

[11] Se Valgemneinnstillingen: Styresak 23/07, 15. mars 2007

[12] Referansegruppemøtet for JUS132 Pengekravsrett, 18.11.2011

6.2.3. UiBs kvalitetsdatabase

Den nye versjonen av UiBs kvalitetsdatabase[13] var klar 27. juni. Denne basen gir som ventet større rom for å utarbeide egne rutiner/maler for rapportering for enhetene – i tillegg til at rapportene blir mer tilgjengelige. Studieutvalget vedtok høsten 2011 revidering av mal og rutiner for rapportering. Studieutvalget ønsker at kursrapportene i større grad bør realitetsbehandles av utvalget – og i de tilfeller der det er nødvendig – videresendes fakultetsstyret. Studieseksjonen har i 2011 arbeidet med å legge inn rapporter/referater fra referansegruppemøter så langt tilbake som i 2004 i den nye kvalitetsdatabasen, men det gjenstår fortsatt noe arbeid her.

6.2.4. Evaluering av fire timers skoleeksamen

Etter innføring av fire timers skoleeksamen ble programsensorene bedt om å vurdere ordningen etter at den hadde vært benyttet en tid. Programsensorene leverte våren 2011 sin rapport "Granskning av sensursystemet vid juridiska fakulteten, UiB". Denne ble presentert for studieutvalget høsten 2011. Programsensorene konkluderer blant annet med at 4-timers skoleeksamen er tilstrekkelig for å vurdere om læringsmålene i kursene er oppnådd og at nivåkontrollordningen fungerer godt, men samtidig stiller strenge krav til sensorveiledning og nivåkontrollør.

7. Studentaktiv forskning

I årsplanen for 2011 henvises det til et prøveprosjekt i forskergruppen for rettskultur som går ut på å innlemme masterstudenter i forskergruppen mens studentene skriver oppgave. Det er nå totalt fem studenter tilknyttet prosjektet. Fakultetet har i 2011 startet med prøveprosjekt der man tilbyr masterstipend tilknyttet flere forskergrupper: Forskergruppen for forvaltningsrett, strafferett, arverett, statsrett, folkerett og internasjonale menneskerettigheter, og nevnte forskergruppe for rettskultur har utlyst slike stipender.

I tillegg har fakultetet lyst ut masterstipend tilknyttet enkeltprosjekt, det gjelder forskningsprosjektet *Nordic Restatement of Contract Law* og "Likebehandling av kreditorer ved internasjonale konkurser". I løpet av høsten 2011 vil flere masterstipendier bli lyst ut, bl.a. innenfor fakultetets grunnlovprosjekt og prosjekter tilknyttet forskergruppen for strafferett.

8. Annet

Det juridiske fakultet kan, etter vedtak i universitetsstyret, fravike universitets- og høgskolelovens ordinære sensurfrist[14]. Fakultetet har likevel fra UiB sentralt blitt pålagt å jobbe med å korte ned sensurtiden på spesialemnene. Dette har studieseksjonen arbeidet aktivt med, og fra og med høsten 2011 har redusert sensurtid vært en realitet på flere spesialemner. Også de siste obligatoriske emnene i vårsemesteret[15] har fått forkortet sensurtid: våren 2012 vil sensuren for alle disse falle i uke 29 i stedet for i uke 30. Sensurtiden på masteroppgavene har vært kortet inn siden 2010.

[13] http://studiekvalitetsbasen.uib.no/

[14] Se Forskrift om frister for sensur av eksamen ved Det juridiske fakultet: http://www.uib.no/jur/utdanning/reglement-og-prosedyrer/reglement-i-utdanningssaker-ved-det-juridiske-fakultet/forskrift-om-frister-for-sensur-av-eksamen-ved-det-juridiske-fakultet

[15] JUS112 Arve- og familierett, JUS123 Forvaltningsrett II, JUS134 Rettshistorie og komparativ rett og JUS243 Allmenn formuerett